

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput II. Alia ejusdem prodigia, obitus et translatio seu elevatio corporis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

A. PORTE
EGBERTO

CAPUT II.

Alia ejusdem prodigia, obitus et translatio seu elevatio corporis.

Adiens noctu ecclesiastiam,

Dum item hic præcipius Dei Alumnus tempore, quo plurimum consuevit Dominum ad sua rogare præsidia, puer quodam lampadem præfrente, ecclesiam peteret, bonorum omnium inimicus ex adverso constituit, et Viro Dei lumen extinxit; in quo uno hostis permisus offuit *a*: cordis tamen lumini obesse non potuit. Quid tamen ageret? Et via longior, et nox solito densior: consilium tandem incidit bonum, ad Dominum precibus convertit effugium. Adsis, inquit, mi Domine, devitare hoc malum, ne in me servum tuum inimicus habeat ullum jaetandi judicium. Nec mora extitit, eo perseverante in prece, lucernam, quam non penitus extinctam ambigeret, ibi cælitus accensam luce clariori videres; sicut denuo perviam *b* sequens ad ecclesiam peraccessit, ubi ea mox, non manu hominis, sed sponte, defecit. Quidnam videtur hoc? An nihil pendenda sunt hæc? Arbitror enim, lucem, quæ ad certum locum duravit, a misterio aliquo non vacare: nam aliquid opus bonum inchoans non prius absistat, donec celestem Jerusalem, id est, pacis visionem, quæ per ecclesiam figuratur, inveniat, quam qui semel inventit, deinceps omnem stultitiae pestem illudit.

17 O invidæ fomitem durum! Quam adversari facies inimica, quam pestis æmula! Non ergo hic in Sancto Domini malicie sua fraudes abstinuit, qui quondam beati abbatis, Benedicti videlicet, concepta invidia, tintinnabulum fregit *c*: quid mirum? A mundi primordio non quietivit, et usque nunc non cessat, dum is omnino sit, quem illudat *d*. Sed in hoc omni sanctitate devote fuisse quid non reperiens, suamque operam perdens, confusus sœpe abiit, quoties, ut eum atemptaret, adierit. Cæterum nos ingenio tenues, verborum inopes, ad tanti Viri laudes non sufficiimus, sed neque is, si ab inferis emergeret, psaltes Homerus. Multa enim sunt, quæ de eo dici possent, si non negligenter scriptorum plurima præteriret: in illo tantum laudes sufficient, cuius laus ab ejus ore numquam discessit, quique semper hoc solum studuit, quod Deo gratum novit.

18 Erat utique, quod suspectum non est, fide firmus, in eleemosinis largus, in oratione [promptissimum] *e*. Quid meditamus meritorum dotes expedire? Hoc unum modo sufficiat dicere, quod in ara mentis offerendum unicum amat Deus, quotidie contriti cordis jugiter Domino obtulit munus; nisi enim ad breve aliiquid naturæ vel invitum consulereret, somno scilicet aut cibo modico indulsisset, ab oratorio S. Servatii amotum alia causa raro eum quis reperisset. Sciebat ergo, quod, qui orat, cum Domino proximum exhibere, hoc pacto fieri maxime creditit, ubi nemo, nisi qui devotus non sit, laborem perdit. Quid dictis provehimur longius? Quem quasissime summa sapien-

lumen extin-
ctum prodi-
giōse recu-
perat.

moriturque
Belis in
vita virtuti-
bus.

tia fuit, Dominum sibi amicum invenit. Humanis enim rebus felicer excessit octavo Idus Octobris, et tumulatus in loco, ubi postmodum hodieque habetur Belis *f*, in ejus etiam honore et laude constructa *g*. Multi itaque de finitimiis provinciarum locis fama sanctitatis S. Amoris duoti festivis eo die interfueru exculbi.

19 Certissime neverunt omnes, spiritum optatum salutis attigisse portum *h*, cui Christus erat uis vivere et mori lucrum *i*. Juxta communem quidem omnis carnis ritum humi appositus, quibus tune præcipue claruerunt virtutum meritis, totum evolvere nedum nostræ nec cujusquam est facultatis: [defunctum vero Deus] *k* cum miraculis ditavit multo amplioribus, quam prius viventem fecisset; sed enim necessarium valde erat, ut, quod veluti cum peccatoribus conversatus minus egerat, exploreret vel defunctus, innumeris debilius quotidie frequenta ad sepulchrum beati viri Amoris pro quavis necessitate accelebris, tum privata visu, tum auditu, atque febribus dolendo exitio astuans, præuentre gratis Dei, Sancti subsidio domum incolumis reddit; cumque, fama sanctitatis comparata, nomen ac meritum eius late celebraretur, plebs devota undique confusa locum sœpius solemnibus hostiis iteravit.

20 Tempore quidem aliquantulum fluxo *l*, nolens piorum Auctor Deus terra creditum diutius delituisse sacrum pignus, eum potius cum sanctis confessoribus a terra sublatum meritis collendebat honoribus. Ad hanc vero rem peragendam quandam matronam, Huldam nomine, eiusdum viri nobilis Clodolphi conjugem *m*, a somno excitavat, et ut dextræ par fuit visioni tertio datur * monuisse. Bene, inquit, ac in tuis salutis spem facis, si pudica mulier Virum Dei, Amorem scilicet, a loco, in quo nunc est, cum reverentia inde subiectum apud te benigne tractaveris. Virum namque suum Clodolphum *n* vocatum, et hujus vicinie illis forte diebus rectorem volunt; cui soli fortunata mulier suum audebat committere secretum, ut, siuec divina dispensationis nutu unum fuerant inviolabile sortiti conubium, ita quoque hoc inter duos egitareret consilium. Justa nimurum accidit conditione *o*, lex enim minus duobus non conservatur testibus et justi visio duobus creditur fidelibus *p*. Qui etenim conjuges fidissimi plerosque religiosos admittunt in consilio, ut tam felicibus ceptis multorum proborum non desit consensio.

21 Ibi cum protinus omnes pari affectione diem tempus constituant, fit sane apparatus in præjudicato die ingens, et turba collecta non modica, ut perget sanctissimam inde accipere glebam *p*. Profecto inter agendum alii testes quoque fideles accedunt, quique etiam in argumentum lautoris fidei sese sœpius eadem admonitione pulsatos addebant, ut hoc sacrum corpus humi abditum ne relinquant. Qui aderant, lætiiores multum pro testibus instituunt, qui scutulis et ligonibus exhaustur humum, ut thesauros absconditus multorum utilitati foret, qui defossus minus mortalibus profuisset. Sed eminus amota illa tellure, cum jam manus ad intus tollendum sarcophagum injecissent, tanto se ad rem mirandam pondere fixit, ut nec moveri quidem de loco potuerit.

22 [Ibi omnes continuo mirari, quid Sancto domini competeteret, nescire; cum prædicta ma-

A trona, divini præsaga consilii, sacrum illud corpus ferebat immune, et forsitan tanto vestium cultu a terra noluisse ascendere; ad cuius dictum quique creduli lineas se spoliant vestes, durioribus rursus accincti, calceamentisque destituti, sese item eisdem conatibus applicuerunt. Nam et legionis r hujus magistra vestes sibi et aurum collo demens, seipsam cum monialibus et quadam dotis sua villa perpetue mancipata servitut. Post hec ut crederes his placatum muneribus appositis denuo ad capulum manibus, Sanctus Domini miranda levitate concedit. Perspicua in eo est amplius Petri illa sententia, ubi ait, Dominum superbus resistere, humilibus autem suam gratiam dare s.

loco donatur in ecclesia monasterii Belisiensis.

23 Mirum in modum ab omni populo et clero canitur laus Deo: inde ingens ejus laus derivatur in Sancto: hinc consensu omnium usque ad locum, ubi usque hodie sancta ejus beneficia ad plenum exuberant, Domino premonstrante, convertunt. Sufficiunt ergo pauca de pluribus, que postmodum innumera virtutum suarum insignia consultius duimus referentibus fidem adhibere, quam non scribendo totum potuisse disserire, melius est enim in paucis prodesse, quam in multis fastidium irrogare. De cetero, quicumque haec, quæ se vera tueantur, infideliter legerit, ipse peccabit. Forsitan autem obrectator caveat sibi plus a Sancto Domini in ultionem justitiae ostendet mali, quam nos ledendo invenient boni t: fideli itaque paratum sibi, si non u frustrata sit nos nostra spes, habebit a Deo præmium, non qui legerit, sed quicunque crediderit, illinc vero omnium bonorum merces respiciat nos Deus et Sanctus suus, me, dico, scribentem, te legentem et omnem credentem, Jesus Christus Dominus noster, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per omnia secula seculorum. Amen.

ANNOTATA.

a *Ita apographum Rubeæ-vallis: male Belisiense: Præmissus officio.*

b *Ita rursus apographum Rubeæ-vallis: Belisiense habet: Primam.*

c *Gregorius magnus in Vita S. Benedicti cap.*

C 1 (*vide. tom. 3 Martii pag. 271*), narrat, Romanum monachum S. Benedicto, in specu Sublacensi degenti, soluisse panem demittere per funem, cui tintinnabulum, quod sonitu suo S. Benedictum, ut panis accipiendi causa specu egredieretur, admoneret, Romanus inserueral: Sed antiquus hostis, inquit *Gregorius*, unius caritati invidens, alterius refectioni: cum quadam die submitti panem conspiceret, jactavit lapidem et tintinnabulum fregit.

d *Apographum Belisiense habet: Dum omnino non sit, quem illudat.*

e *Vocem hanc, uncinis inclusam, ex apographo Rubeæ vallis supplevi.*

f *Belisiensis tum oppidi, tum canonicarum secularium collegii notitia data est initio Comment. prævii Ceterum apographum Rubeæ-vallis pro Belisia habet Basilica.*

g *Belisiensis collegii ecclesia, a S. Landrada seculo vii condita, Deiparæ Virginis, non S. Amori primum sacra fuisse videtur ex num. 19 et seq. Commentarii prævii; et postmodum tantum in ejusdem patronum S. Amor electus quo ve Octobris Tomus IV.*

*rosimiliter factum est, ut S. Amoris biographus, A. FORTE
seculi xi, ut appareat ex num. 14 et seqq., scrip-
tor, eam ab origine huic dicatam fuisse, existi-
marit.*

h *In apographo Rubeæ-vallis deest spiritum: A. FORTE
sed ibi legitur semper. Utrobius locus corruptus
videtur. An forte legendum: Certissime noverunt
omnes, spiritum ejus semper optatum salutis atti-
gisso portum?*

i *Mili enim vivere Christus est et mori lucrum.
Epist. Pauli ad Philip. cap. 1 y. 21.*

k *Perperam habet apographum Bolisiense:
Quibus vero defunctum multo eum miraculis,
Deus ditavit etc.*

l *Hinc colligi videtur utcumque posse, si S. Amoris biographo stare lubeat, non longum ad-
modum inter obitum ejus et solemnum sacri
corporis elevationem intercessisse temporis inter-
vallum.*

m *Apographum Rubeæ-vallis vocat Hildam.*

n *Idem habet Odolphum: quis hic fuerit, quo
seculo vixerit, nempe ix, ex verisimili conjectura
dixi num. 37 Commentarii prævii.*

o *Sic legitur in apographo Rubeæ-vallis: Beli- E
siense minus recte habet: Conditem.*

p *Puta S. Amoris reliquias.*

q *Apographum Rubeæ-vallis Justi.*

r *Lege Religionis seu elevationis corporis S. Amoris.*

s *Epist. Petri i cap. 2 y. 5.*

t *Uncinis inclusa desiderantur in apographo Belisiensi, et propterea mutuata hic sunt ex apo-
grapho Rubeæ-vallis.*

u *Particula non addita hic est ex eodem apo-
grapho Rubeæ-vallis.*

VITA BREVIOR

Auctore anonymo ignotæ fidei ac ætatis,

*Ex Ms. Ultrajectino S. Salva-
toris a.*

Sanctus Amor ex patria Aquitania b natus, Ex Aquita-
nus ab ineunte aetate litterarum studiis de-
ditus, carnem vigilis, jejunii, ciblio et ora-
tionibus assiduis edomaret, et ab omni risu et
otiosis sermonibus abstineret, fama virtutum
ejus totam illam regionem replevit. Qui cum
rumorem populi fugere deliberaret, monetur
in Somnis S. Petri Apostoli limina visitare; ubi
dum pervenisset, et a S. Petri limine orans non
discederet, nocte quadam ante, fores templi obser-
vatas indormivit. Et ecce, S. Petrus ei apparens
ipsum confortavit et monuit, qualiter Alpes
transiens, in locum, qui Trajectum c dicitur, se-
pulchrum B. Servatii d pateret, atque ibidem vi-
tae sue ævum transigeret; quia non longe ab
eodem loco habiturus erat, Deo volente, dignum
sepulchrum.

2 Iter itaque arripiens ad ignotas sibi et ex-
teras regiones, cum per Mediolanense territo-
rium transiret, quemdem comitem nomine Huc-
boldum e febricitantem, quem medici nullo
remedio curare poterant, oratione sanavit; et

*sanato in via
febricitante,
ad S. Serva-
ti tumulum
sancte vivit;*

48 cum